

Bruxelles, 13.3.2017
COM(2017) 58 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU
privind etichetarea obligatorie cu lista ingredientelor și declarația nutrițională a
băuturilor alcoolice

CUPRINS

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

privind etichetarea obligatorie cu lista ingredientelor și declarația nutrițională a băuturilor alcoolice

1.	Introducere	3
2.	Contextul istoric	4
3.	Cadrul legal al UE privind etichetarea băuturilor alcoolice.....	4
3.1.	Regulamentul (UE) nr. 1169/2011	4
3.2.	Alte dispoziții UE privind etichetarea băuturilor alcoolice.....	5
4.	Legislația statelor membre, situația la nivel internațional și în țările terțe	6
4.1.	Statele membre.....	6
4.2.	Organizațiile internaționale și țările terțe	7
5.	Cunoștințele și interesul consumatorilor	7
6.	Părțile interesate	9
7.	Propuneri de acțiuni	11
7.1.	Organizația Mondială a Sănătății	11
7.2.	Parlamentul European și Consiliul.....	11
7.3.	Consultarea experților din statele membre de către Comisie.....	12
8.	Concluzii	12

1. INTRODUCERE

Prezentul raport răspunde obligației prevăzute pentru Comisie la articolul 16 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 1169/2011¹ privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare (denumit în continuare „regulamentul”). Dispoziția respectivă exceptează băuturile alcoolice care conțin mai mult de 1,2 % de alcool în volum de la mențiunea obligatorie a listei ingredientelor și a declarației nutriționale și prevede întocmirea de către Comisie a unui raport în care să abordeze chestiunea acoperirii în viitor a unor categorii de băuturi alcoolice, în special obligația de a fi însoțite de informații privind valoarea energetică și motivele care ar justifica eventualele excepții, ținând seama de nevoia de a asigura coerența cu alte politici relevante ale Uniunii și luând în considerare, în acest context, necesitatea de a propune o definiție a băuturilor de tip „alcopop”.

Regulamentul stabilește bazele pentru asigurarea unui nivel înalt de protecție a consumatorilor în domeniul informațiilor referitoare la produsele alimentare, garantând că aceștia nu sunt induși în eroare de etichetele produselor alimentare și pot face o alegere în cunoștință de cauză. Lista ingredientelor și declarația nutrițională se numără printre mențiunile-cheie care fac posibile astfel de alegeri în cunoștință de cauză.

În timp ce etichetarea nutrițională poate juca un anumit rol în promovarea unui consum mai moderat de alcool, chestiunea etichetării cu lista ingredientelor și declarația nutrițională a băuturilor alcoolice este examinată în prezentul raport din perspectiva informării consumatorului cu privire la identitatea și la proprietățile unui produs alimentar.

Prezentul raport se bazează pe pozițiile privind etichetarea băuturilor alcoolice care au fost exprimate de diferitele părți interesate anterior și ulterior adoptării regulamentului.

¹ Regulamentul (UE) nr. 1169/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1924/2006 și (CE) nr. 1925/2006 ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Directivei 87/250/CEE a Comisiei, a Directivei 90/496/CEE a Consiliului, a Directivei 1999/10/CE a Comisiei, a Directivei 2000/13/CE a Parlamentului European și a Consiliului, a Directivelor 2002/67/CE și 2008/5/CE ale Comisiei și a Regulamentului (CE) nr. 608/2004 al Comisiei (JO L 304, 22.11.2011, p. 18).

2. CONTEXTUL ISTORIC

Regimul specific al băuturilor alcoolice nu își are originea în regulament.

Referitor la lista ingredientelor, chestiunea datează de la prima reglementare generală privind etichetarea² adoptată la nivelul UE, în care se prevedea că „în cazul băuturilor care conțin mai mult de 1,2 % de alcool în volum, Consiliul, acționând la propunerea Comisiei, va stabili, înainte de 22 decembrie 1982, normele de etichetare a ingredientelor”.

Comisia a prezentat propuneri pentru a aborda această solicitare în 1982³ și în 1992⁴, însă Consiliul nu a putut conveni asupra niciuneia dintre propunerile respective. Ulterior, Comisia a prezentat o nouă propunere în februarie 1997⁵, care a fost adăugată în cele din urmă pe ordinea de zi a unui grup de lucru al Consiliului în decembrie 2002. În cadrul reuniunii respective, majoritatea statelor membre au căzut de acord că indicarea ingredientelor pe eticheta băuturilor alcoolice ar trebui să corespundă mai bine normelor generale de etichetare revizuite.

În urma acestor discuții, deși cerințele specifice ale Uniunii Europene⁶ cu privire la etichetarea ingredientelor care pot cauza alergii sau intoleranțe cuprindeau, de asemenea, băuturile alcoolice, nu au fost introduse norme privind etichetarea în general a ingredientelor băuturilor alcoolice.

Conform propunerii Comisiei de Regulament privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare, băuturile alcoolice, inclusiv cele de tip „alcopop” (băuturi alcoolice mixte, de exemplu amestecul unei băuturi răcoritoare cu una spirtoasă) făceau obiectul cerinței de etichetare cu mențiunea obligatorie a listei ingredientelor și a declarației nutriționale, cu excepția berii, a vinului și a băuturilor spirtoase⁷. La inițiativa Parlamentului European, această exceptare a fost extinsă la toate băuturile alcoolice, iar regulamentul adoptat a prevăzut obligația Comisiei de a întocmi prezentul raport.

3. CADRUL LEGAL AL UE PRIVIND ETICHETAREA BĂUTURILOR ALCOOLICE

3.1. Regulamentul (UE) nr. 1169/2011

Regulamentul menține lista obligatorie a ingredientelor⁸ și introduce declarația nutrițională obligatorie (valoarea energetică și cantitatea de grăsimi, acizi grași saturați, glucide, zaharuri,

² Directiva 79/112/CEE a Consiliului de apropiere a legislațiilor statelor membre referitoare la etichetarea, prezentarea și publicitatea produselor alimentare destinate vânzării către consumatorul final (JO L 33, 8.2.1979, p. 1-14).

³ Propunere de Directivă a Consiliului de modificare a Directivei 79/112/CEE de apropiere a legislațiilor statelor membre privind etichetarea, prezentarea și publicitatea produselor alimentare destinate vânzării către consumatorul final, COM(82)626 final.

⁴ Propunere de Directivă a Consiliului de modificare a Directivei 79/112/CEE de apropiere a legislațiilor statelor membre privind etichetarea, prezentarea și publicitatea produselor alimentare, COM(91)536 final.

⁵ Propunere de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 79/112/CEE de apropiere a legislațiilor statelor membre privind etichetarea, prezentarea și publicitatea produselor alimentare, COM(97)20 final.

⁶ Directiva 2003/89/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 10 noiembrie 2003 de modificare a Directivei 2000/13/CE privind indicarea ingredientelor prezente în produsele alimentare (JO L 308, 25.11.2003, p.15-18).

⁷ Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind informarea consumatorilor referitoare la produsele alimentare, COM(2008)0040 final.

⁸ Articolul 19 din Regulamentul (UE) nr.1169/2011 enumeră anumite produse alimentare pentru care nu este obligatorie furnizarea unei liste a ingredientelor, de exemplu fructele și legumele proaspete care nu au fost tăiate, apele

proteine și sare) începând cu 16 decembrie 2016⁹. Băuturile alcoolice nu sunt reglementate de aceste dispoziții.

În ceea ce privește lista ingredientelor, în mod similar legislației anterioare, articolul 21 cu privire la etichetarea anumitor substanțe sau produse care cauzează alergii sau intoleranțe se aplică băuturilor alcoolice. Prin urmare, consumatorii sunt informați atunci când o substanță sau un produs dintre cele enumerate în anexa II la regulament ca fiind cei mai comuni alergeni este prezent(ă) în băuturile alcoolice, de exemplu sulfiții adăugați în vin. Cu toate acestea, alte ingrediente alimentare care nu au fost luate în considerare de colegiitori pentru enumerarea substanțelor care ar putea declanșa reacții alergice la unele grupuri de consumatori nu se regăsesc în anexa II la regulament și, prin urmare, nu ar fi prezente pe eticheta băuturilor alcoolice din cauza absenței unei liste a ingredientelor. Deși nu există nicio cerință ca băuturile alcoolice să prezinte lista ingredientelor, operatorii din sectorul alimentar pot să ofere aceste informații consumatorilor în mod voluntar. Astfel de informații, în conformitate cu articolul 36 din regulament, trebuie să respecte dispozițiile care reglementează enumerarea obligatorie a ingredientelor.

Articolul 41 din regulament le permite statelor membre să mențină măsuri naționale cu privire la enumerarea ingredientelor băuturilor alcoolice până la adoptarea unor norme armonizate la nivel european.

În ceea ce privește etichetarea nutrițională, considerentul 42 din regulament încurajează operatorii din sectorul alimentar să furnizeze în mod voluntar informațiile conținute în declarația nutrițională pentru produse alimentare precum băuturile alcoolice, pentru care ar trebui acordată posibilitatea de a declara numai un număr redus de elemente din declarația nutrițională. În acest scop, regulamentul permite ca declarația nutrițională voluntară de pe băuturile alcoolice să fie limitată la valoarea energetică.

Anexa XIV la regulament prevede factorii de conversie pentru calcularea energiei. Valoarea energetică a alcoolului este calculată folosind factorul de conversie 29 kJ/g, care este echivalent cu 7 kcal/g.

Litera (k) de la articolul 9 din regulament solicită etichetarea concentrației alcoolice dobândite în volume pentru băuturile care conțin mai mult de 1,2 % de alcool în volum, o mențiune obligatorie solicitată deja de legislația anterioară¹⁰.

3.2. Alte dispoziții UE privind etichetarea băuturilor alcoolice

Regulamentul (UE) nr. 1308/2013¹¹ prevede un set exhaustiv de standarde tehnice care reglementează pe deplin totalitatea practicilor oenologice, a metodelor de fabricație și a modurilor de prezentare și etichetare a vinurilor. Regulamentul respectiv descrie substanțele

carbogazoase, în a căror descriere se indică caracterul carbogazos, oțeturile de fermentație provenite exclusiv dintr-un singur produs de bază, cu condiția să nu fi fost adăugat niciun alt ingredient.

⁹ Anexa V la Regulamentul (UE) nr. 1169/2011 prevede o listă de produse alimentare care sunt exceptate de la cerința de a furniza declarații nutriționale obligatorii. Aceasta include produse de a căror valoare nutrițională consumatorii sunt conștienți, cum ar fi sarea și alimentele neprelucrate precum fructele și legumele. De asemenea, aceasta conține produse consumate în cantități mici cu/sau fără niciun impact nutrițional semnificativ precum plante aromatice și mirodenii, cafea și ceai. O altă categorie de produse alimentare exceptate constă în produse alimentare, inclusiv cele artisanale, furnizate direct de către producător în cantități mici către consumatorul final sau centrele de comerț cu amănuntul locale care le furnizează direct consumatorului final. Băuturile alcoolice introduse pe piață în aceste condiții se pot încadra în această categorie.

¹⁰ Directiva 87/250/CEE a Comisiei privind menționarea tăriei alcoolice în volume în etichetarea băuturilor alcoolice destinate consumatorului final (JO L 113, 30.4.1987, p. 57).

¹¹ Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1037/2001 și (CE) nr. 1234/2007 ale Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 672).

susceptibile să intre în procesul de producție, precum și condițiile de utilizare a acestora prin intermediul unei liste pozitive cu practici și tratamente oenologice.

Conform legislației UE privind băuturile spirtoase¹², în cazul în care etichetarea unei băuturi spirtoase indică materia primă utilizată la fabricarea alcoolului etilic de origine agricolă, fiecare alcool agricol utilizat va fi menționat în ordinea descrescătoare a cantității folosite. Legislația reglementează, de asemenea, etichetarea perioadei de maturare, termenul „amestec” și indicațiile geografice.

Vinurile aromatizate, băuturile aromatizate pe bază de vin și cocteilurile aromatizate obținute din produse vitivinicole¹³ trebuie să corespundă standardelor de prelucrare și de compoziție, precum și cerințelor specifice de etichetare privitoare la denumirea comercială și la natura alcoolului, și anume materia primă utilizată la fabricarea alcoolului.

Este interzis ca băuturile spirtoase să aibă înscrise mențiuni de sănătate, iar singurele mențiuni nutriționale permise sunt cele referitoare la niveluri scăzute de alcool și la reducerea conținutului de alcool sau la reducerea conținutului energetic¹⁴. Atunci când sunt înscrise astfel de mențiuni nutriționale, se solicită declarația nutrițională.

4. LEGISLAȚIA STATELOR MEMBRE, SITUAȚIA LA NIVEL INTERNAȚIONAL ȘI ÎN ȚĂRILE TERȚE

4.1. Statele membre

În prezenta secțiune sunt raportate doar inițiativele legislative ale statelor membre legate de lista ingredientelor și de declarația nutrițională.

Unele state membre (Austria, Croația, Republica Cehă, Finlanda, Germania, Grecia, Ungaria, Irlanda, Luxemburg, Portugalia, Lituania și România) au menținut sau au adoptat măsuri naționale care impun cerințe suplimentare de etichetare privind ingredientele sau anumite ingrediente pentru băuturile alcoolice sau anumite băuturi alcoolice.

În ceea ce privește declarația nutrițională, Austria solicită etichetarea cantității de zahăr pentru anumite produse vitivinicole. Deși, în privința declarației nutriționale, Regulamentul (UE) nr.1169/2011 nu prevede aceeași flexibilitate privind măsurile naționale comparativ cu lista ingredientelor, România¹⁵ și Irlanda¹⁶ au notificat, în contextul procedurii de notificare prevăzute de Directiva (UE) nr.2015/1535¹⁷, un proiect legislativ care solicită mențiuni de etichetare nutrițională pentru băuturile alcoolice.

¹² Regulamentul (CE) nr. 110/2008 al Parlamentului European și al Consiliului privind definirea, desemnarea, prezentarea, etichetarea și protecția indicațiilor geografice ale băuturilor spirtoase (JO L 39, 13.2.2008, p. 16).

¹³ Regulamentul (UE) nr. 251/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 februarie 2014 privind definirea, descrierea, prezentarea, etichetarea și protejarea indicațiilor geografice ale produselor vitivinicole aromatizate și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 1601/91 al Consiliului (JO L 84, 20.3.2014, p. 14-34).

¹⁴ Regulamentul (CE) nr. 1924/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 decembrie 2006 privind mențiunile nutriționale și de sănătate înscrise pe produsele alimentare (JO L 404, 30.12.2006, p. 9-25).

¹⁵ Referință Sistemul de informații al reglementărilor tehnice (TRIS): 2014/611/RO

¹⁶ Referință Sistemul de informații al reglementărilor tehnice (TRIS): 2016/42/IRL

¹⁷ Directiva (UE) 2015/1535 a Parlamentului European și a Consiliului din 9 septembrie 2015 referitoare la procedura de furnizare de informații în domeniul reglementărilor tehnice și al normelor privind serviciile societății informaționale (JO L 241, 17.9.2015, p. 1).

4.2. Organizațiile internaționale și țările terțe

La nivel internațional, conform standardului din Codex Alimentarius privind etichetarea produselor alimentare preambalate¹⁸, băuturile alcoolice nu sunt exceptate de la furnizarea obligatorie a listei de ingrediente.

Conform Orientărilor Codex privind etichetarea nutrițională¹⁹, declarația nutrițională ar trebui să fie obligatorie, cu excepția cazului în care circumstanțe naționale nu ar susține o astfel de declarație. Unele produse alimentare pot fi exceptate, de exemplu pe baza lipsei de importanță nutrițională sau alimentară sau a ambalajelor mici.

Într-o serie de țări terțe precum SUA, Brazilia, Canada, China, India, Mexic, Noua Zeelandă, Rusia și Elveția, furnizarea listei ingredientelor pentru anumite băuturi alcoolice este obligatorie.

5. CUNOȘTINȚELE ȘI INTERESUL CONSUMATORILOR

Comportamentul consumatorilor față de informațiile privind băuturile alcoolice a fost examinat ca parte a unui studiu comandat de Comisie cu privire la impactul informațiilor referitoare la produsele alimentare asupra luării deciziilor consumatorilor²⁰. După ce au fost informați cu privire la conținutul energetic al băuturilor alcoolice precum berea, vinul și băuturile spirtoase, 2 031 de respondenți din 8 state membre au fost întrebați care sunt informațiile ideale care ar trebui furnizate pe viitor cu privire la băuturile alcoolice; aproape jumătate (49 %) din participanți au dorit să afle informații cu privire la valoarea energetică a băuturilor alcoolice, iar 16 % și-au declarat intenția de a reduce consumul propriu de alcool pe baza acestor informații.

Conform unui studiu²¹ realizat în 2014 și comandat de o asociație a producătorilor de bere, cunoștințele consumatorilor cu privire la valoarea nutrițională și informațiile privind ingredientele băuturilor alcoolice sunt limitate. Scopul studiului a fost să ofere o imagine de ansamblu reprezentativă prin implicarea a aproape 5 400 de respondenți din șase state membre. Rezultatele studiului arată că există un deficit de cunoștințe la nivelul consumatorilor cu privire la conținutul de glucide, calorii și grăsimi al diferitelor tipuri de băuturi alcoolice studiate (bere, vin, băuturi spirtoase) și la diferitele ingrediente care pot fi utilizate în fabricarea acestora. Astfel cum se indică în figura 1, studiul demonstrează, de asemenea, existența unui interes ridicat față de primirea acelorași informații cu privire la ingredientele și valorile nutriționale ale băuturilor alcoolice care sunt furnizate în prezent pentru alte produse alimentare și băuturi.

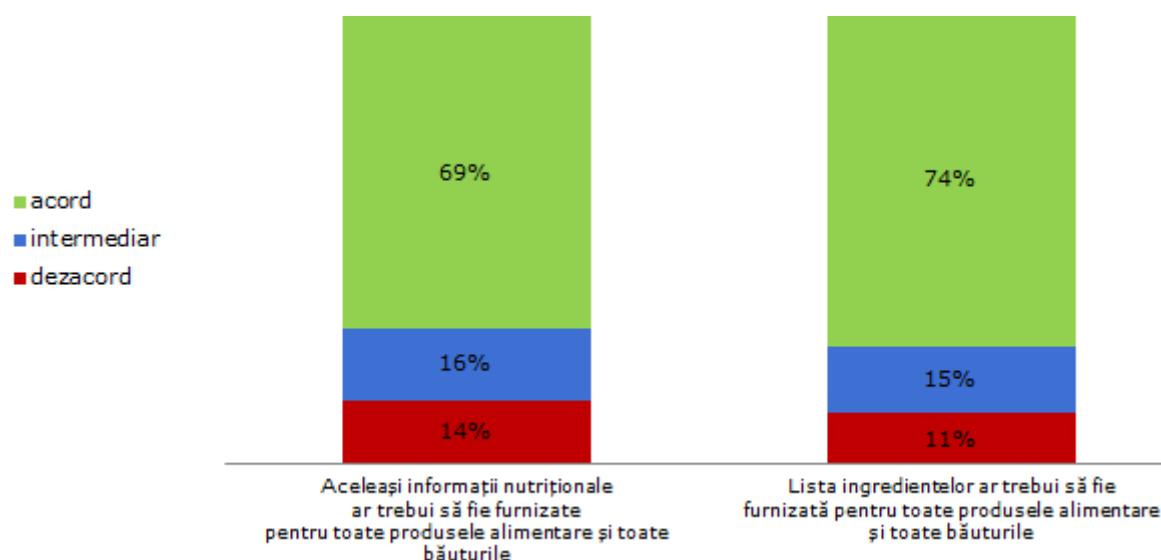
¹⁸ Standard general pentru etichetarea produselor alimentare preambalate CODEX STAN 1-1985, revizuit ultima oară în 2010.

¹⁹ Orientările Codex privind etichetarea cu indicarea valorii nutriționale CAC/GL 2-1985, revizuite în cele din urmă în 2013.

²⁰ Consorțiul European pentru Studii Comportamentale TNS, Studiu privind impactul informațiilor referitoare la produsele alimentare asupra luării deciziilor consumatorilor (2014).

²¹ [Înțelegerea consumatorului - cunoașterea ingredientelor și a informațiilor nutriționale, informațiile off-label și utilizarea lor](#) - Raport GfK Belgia (2014).

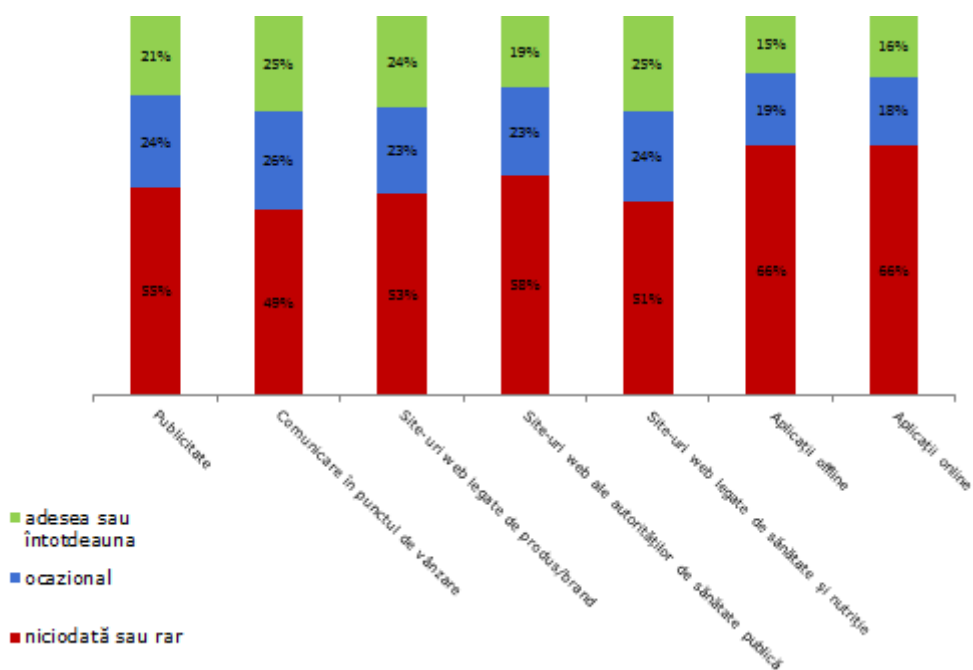
Figura 1: interesul față de aceleași informații nutriționale și referitoare la ingrediente pentru toate produsele alimentare și băuturi, indiferent dacă acestea conțin sau nu alcool

Sursa: GfK Belgia (2014)

Același studiu furnizează, de asemenea, date cu privire la modul de accesare și de utilizare a acestor informații din alte surse decât eticheta („off-label”). Se pare că între 34 % și 51 % din respondenți au consultat astfel de informații ocazional, adesea sau întotdeauna (figura 2).

Figura 2: utilizarea surselor de informare „off-label” pentru a accesa informații privind valorile nutriționale și ingredientele băuturilor alcoolice

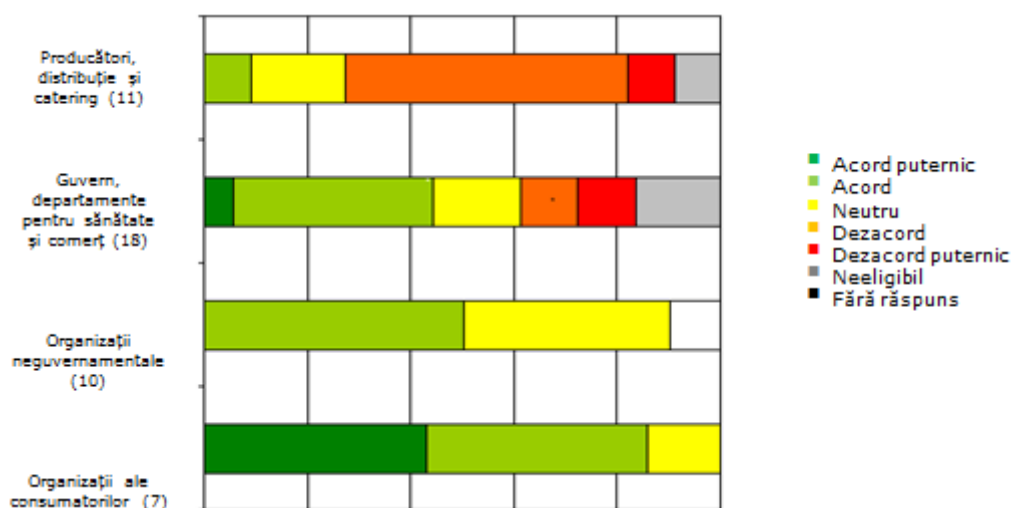

Sursa: GfK Belgia (2014)

6. PĂRȚILE INTERESATE

Ca punct de referință, poziția diferiților actori cu privire la etichetarea alcoolului este raportată în cadrul unui sondaj²² realizat pe vremea când Comisia a înaintat propunerea pentru un regulament privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare. Acesta prezintă poziția producătorilor, a comercianților cu amănuntul, a autorităților publice și a organizațiilor neguvernamentale.

Figura 3: reacții la afirmația „Etichetele de pe sticlele de alcool ar trebui să menționeze o listă a ingredientelor și proprietățile nutriționale ale băuturii”

Sursa: CRIOC (2007)

De la momentul realizării anchetei, unele dintre aceste poziții au evoluat.

Reprezentanții consumatorilor susțin²³ că inconsecvența etichetării între băuturile alcoolice și alte produse alimentare este inacceptabilă și că lista ingredientelor și declarația nutrițională ar trebui să fie obligatorii pentru toate băuturile alcoolice, pentru a sprijini consumatorii să aleagă în cunoștință de cauză ce anume și cât să bea.

O organizație europeană a consumatorilor de bere a solicitat, de asemenea, indicarea obligatorie a listei ingredientelor băuturilor alcoolice²⁴.

Asociațiile de sănătate publică sprijină etichetarea obligatorie cu lista ingredientelor și declarația nutrițională ca parte a unei strategii multilaterale de informare și de educare a consumatorilor referitoare la consumul de alcool, întrucât, potrivit unui grup de organizații neguvernamentale și de sănătate publică care susțin prevenirea și reducerea efectelor nocive ale alcoolului în Europa²⁵, consumatorii au dreptul să cunoască ingredientele conținute de băuturile alcoolice pe care le consumă. Mai important, informațiile nutriționale precum conținutul energetic ar trebui furnizate pentru a le permite consumatorilor să își monitorizeze mai bine regimul alimentar și pentru a facilita un stil de viață sănătos.

²² Etichetarea alcoolului și avertismentele de sănătate - sondaj Delphi Centre de Recherche et d'Information des Organisations de Consommateurs (CRIOC) (2007).

²³ [Alegerea produselor alimentare în cunoștință de cauză pentru consumatori mai sănătoși - poziția Organizației europene a consumatorilor \(BEUC\) privind alimentația \(2015\).](#)

²⁴ Manifestul Uniunii europene a consumatorilor de bere 2009-2014..

²⁵ Reflecțiile Eurocare privind etichetarea alcoolului (2014).

Poziția industriei cu privire la această chestiune a evoluat semnificativ. În timp ce, în trecut, operatorii din sectorul alimentar se opuneau oricărei cerințe suplimentare de etichetare, în prezent, majoritatea sectoarelor recunosc dreptul consumatorilor de a cunoaște conținutul băuturilor lor, iar actori din diferite sectoare dezvoltă și pun în aplicare o serie de inițiative voluntare concertate sau independente pentru a oferi consumatorilor informații suplimentare.

În opinia unei asociații care reprezintă producătorii de bere din Europa, consumatorii au dreptul de a ști ceea ce consumă. Respectivii producători de bere din Europa au organizat o inițiativă voluntară, Angajamentul berii europene²⁶, ai cărei membri și-au asumat obligația de a lua măsuri concertate și măsurabile pentru a îmbunătăți informarea consumatorilor prin furnizarea, printre altele, a informațiilor nutriționale pe sticlele de bere. Aceștia consideră că operatorilor ar trebui să li se ofere opțiunea de a furniza astfel de informații pe etichetă sau pe alte platforme cum ar fi site-urile web sau aplicațiile bazate pe un cod de răspuns rapid (QR)²⁷, caz în care pe eticheta berii ar trebui să apară un link clar către informație. Unii membri ai organizației au început deja să includă în mod voluntar informații pe etichetă sau în afara etichetei cu privire la lista ingredientelor, calorii sau declarația nutrițională completă (energie, grăsimi, acizi grași saturați, glucide, zaharuri, proteine și sare)²⁸.

În opinia sectorului băuturilor spirtoase, consumatorii ar beneficia de pe urma unor informații mai clare și mai semnificative cu privire la conținutul băuturii lor și ar trebui să primească informații coerente cu privire la consumul responsabil de băuturi spirtoase pentru a le permite să facă alegeri mai sănătoase în ceea ce privește stilul de viață. Sectorul sprijină furnizarea de informații adecvate pentru consumatori cu privire la conținutul de calorii. Aceste informații ar putea fi furnizate prin alte mijloace decât o mențiune pe etichetă. S-ar putea oferi acces complet la astfel de informații utilizând mijloace alternative mai favorabile consumatorilor. În timp ce unii producători s-au angajat să furnizeze astfel de informații pe etichetă, mulți producători de băuturi spirtoase indică deja valoarea energetică a băuturilor pe site-urile web, precum și prin intermediul mijloacelor de comunicare sociale și al altor platforme²⁹, iar unii dintre aceștia s-au angajat să extindă conținutul acestor informații pentru a furniza declarația nutrițională completă³⁰.

Sectorul vitivinicol consideră că un regim alimentar echilibrat este un element cheie pentru un stil de viață sănătos, iar consumatorii ar trebui să aleagă cu grijă ceea ce beau și mănâncă. Sectorul s-a angajat să furnizeze consumatorilor în mod voluntar informații nutriționale cu privire la numărul de calorii într-o manieră adaptată, iar suporturile „off-label” sunt preferate în mod deosebit³¹. Sectorul a lansat o acțiune concertată și furnizează, pe un site web comun, informații privind numărul de calorii per porție și per categorie de vin³².

O companie multinațională care produce băuturi spirtoase, vin și bere s-a angajat să furnizeze consumatorilor declarația nutrițională completă per porție și per 100 ml pe etichetă și să aplice acest lucru tuturor băuturilor alcoolice din portofoliul său. Noua etichetă cu valori nutriționale aplicată pe ambalaj a fost deja dezvoltată pe baza unui sondaj desfășurat în întreaga lume pentru a stabili ce informații trebuie incluse și care este cea mai bună modalitate de a face

²⁶ Raport pentru al doilea an - noiembrie 2014 - Angajamentul berii europene - Un pachet de inițiative de responsabilitate din partea Brewers of Europe.

²⁷ Un cod de răspuns rapid este un cod de bare de tip 2D care este utilizat pentru a oferi acces facil la informații prin intermediul, de exemplu, al unui smartphone.

²⁸ Informații furnizate de Brewers of Europe la 14 octombrie 2016.

²⁹ http://spirits.eu/page.php?id=28&parent_id=5 consultat la 7 aprilie 2016.

³⁰ Informații furnizate de Spirits Europe la 13 octombrie 2016.

³¹ Informații furnizate de Comité européen des vins la 3 iunie 2016.

³² <http://www.wineinmoderation.eu/en/content/Wine-Diet.82/> consultat la 14 octombrie 2016.

acest lucru. Schimbările vor fi puse în aplicare în mod progresiv pe ambalaj, cu obiectivul de a comercializa primele produse cu noua etichetă începând cu 2017³³.

Unele dintre aceste angajamente^{34, 35} au fost luate, de asemenea, în contextul Forumului UE privind sănătatea și consumul de alcool, o platformă în cadrul căreia organismele active la nivel european au posibilitate să dezbată, să compare abordările și să ia măsuri pentru a combate efectele nocive ale alcoolului.

Este prea devreme pentru a putea evalua impactul acestor inițiative voluntare recente. Cu toate acestea, se poate aștepta ca astfel de inițiative să sporească interesul consumatorilor față de furnizarea mai sistematică a listei ingredientelor și a declarației nutriționale.

Producătorii de băuturi alcoolice sunt, în general, de opinie că orice cerință nouă privind etichetarea ar trebui să se aplice tuturor tipurilor de băuturi alcoolice^{36,37}.

7. PROPUNERI DE ACȚIUNI

7.1. Organizația Mondială a Sănătății

Conform Planului european de acțiune al Organizației Mondiale a Sănătății de reducere a consumului nociv de alcool pe perioada 2012-2020³⁸, „ingredientele relevante pentru sănătate, inclusiv conținutul de calorii” ar trebui să fie menționate pe etichetă și, în general, etichetarea băuturilor alcoolice ar trebui să fie aceeași ca pentru celelalte produse alimentare, pentru a asigura accesul consumatorilor la informații complete privind conținutul și compoziția produsului în vederea protejării sănătății și a intereselor acestora. Planul de acțiune a fost sprijinit de 53 de țări, inclusiv statele membre ale UE, în cadrul Comitetului Regional pentru Europa din septembrie 2011.

În plus, Organizația Mondială a Sănătății consideră că valoarea energetică este cea mai importantă valoare nutrițională care trebuie menționată pe etichetă.

7.2. Parlamentul European și Consiliul

În contextul unei rezoluții³⁹ adoptate la 29 aprilie 2015, Parlamentul European invită Comisia să prezinte, printre altele, o propunere legislativă care să prevadă includerea conținutului de calorii pe etichetele băuturilor alcoolice până în 2016. În timp ce Regulamentul (UE) nr.1169/2011 a exclus băuturile alcoolice de la mențiunea obligatorie pe etichetă a listei ingredientelor și a declarației nutriționale, rezoluția precizează că indicarea unor informații cuprinzătoare cu privire la băuturile alcoolice este totuși necesară, având în vedere natura riscurilor legate de consumul de alcool.

Numeroase întrebări scrise privind etichetarea băuturilor alcoolice au fost înaintate, de asemenea, Comisiei, solicitând prezentul raport, subliniind lipsa de justificare a excepțiilor

³³ <http://www.diageo.com/en-row/newsmedia/pages/resource.aspx?resourceid=2929> consultat la 13 octombrie 2016

³⁴ [Angajamentul Forumului UE privind sănătatea și consumul de alcool 1447949468140-1722. Furnizarea informațiilor nutriționale și referitoare la ingrediente pe eticheta tuturor berilor Heineken din Europa](#), Heineken International.

³⁵ [Angajamentul Forumului UE privind sănătatea și consumul de alcool 1446732318481-1721. Informarea consumatorilor cu privire la ingredientele și valorile nutriționale ale berii. Producătorii de bere din Europa](#).

³⁶ Poziția sectorului băuturilor spirtoase la http://spirits.eu/page.php?id=28&parent_id=5 consultat la 7 aprilie 2016.

³⁷ Poziția sectorului berii la http://www.brewersofeurope.org/site/media-centre/post.php?doc_id=865 consultat la 7 aprilie 2016.

³⁸ Planul european de acțiune de reducere a consumului nociv de alcool pe perioada 2012-2020, OMS Europa.

³⁹ Rezoluția Parlamentului European din 29 aprilie 2015 privind strategia în materie de alcool [2015/2543(RSP)].

actuale de la etichetarea cu lista de ingrediente și declarația nutrițională și pledând pentru inițiative legislative care să consolideze etichetarea băuturilor alcoolice.

În concluziile sale⁴⁰ adoptate la 7 decembrie 2015, Consiliul invită Comisia să ia în considerare posibilitatea introducerii indicării obligatorii pe etichetă a ingredientelor și a declarației nutriționale, în special cu privire la valoarea energetică a băuturilor alcoolice.

7.3. Consultarea experților din statele membre de către Comisie

În faza pregătitoare a prezentului raport, la 28 octombrie 2013 a fost organizată o reuniune a unui grup de lucru al Comisiei cu privire la Regulamentul (UE) nr.1169/2011, pentru a discuta aspectele vizate de raport cu experți din statele membre, din partea autorităților naționale competente; discuția a abordat, de asemenea, definiția băuturilor de tip „alcopop”, care tind să fie produse alcoolice/nealcoolice pre-amestecate. Mulți experți din statele membre consideră că este nejustificat și contradictoriu faptul că, pe eticheta băuturilor răcoritoare amestecate cu alcool, ingredientele nu trebuie să fie declarate, în timp ce ingredientele unei băuturi răcoritoare fără alcool ar trebui să fie declarate. În mod similar, nu există niciun motiv pentru care o băutură răcoritoare ar trebui să includă o declarație nutrițională, în timp ce aceeași băutură răcoritoare amestecată cu o băutură spirtoasă este exceptată de la o astfel de declarație.

În plus, în cadrul discuției a reieșit faptul că noțiunea de „alcopop” nu era întotdeauna pertinentă la nivel național și este, de asemenea, prea vagă pentru a permite o definiție constructivă. Pe deasupra, s-a considerat că, a priori și fără a aduce atingere niciunei excepții justificate, toate băuturile alcoolice, inclusiv cele de tip „alcopop”, ar trebui să fie tratate în mod egal în ceea ce privește mențiunile de etichetare examinate.

8. CONCLUZII

În temeiul normelor în vigoare, spre deosebire de alte produse alimentare, indicarea listei ingredientelor și a declarației nutriționale nu este obligatorie pentru băuturile alcoolice. Având în vedere că declarația nutrițională a devenit obligatorie pentru marea majoritate a alimentelor preambalate începând cu 13 decembrie 2016, situația specifică a băuturilor alcoolice este în prezent și mai stringentă. Consumatorii europeni au astfel un acces redus la declarația nutrițională și la lista ingredientelor, cu excepția ingredientelor care pot avea un efect alergic.

Parlamentul European, precum și Organizația Mondială a Sănătății, organizații ale consumatorilor și de sănătate publică solicită în prezent noi norme de etichetare a băuturilor alcoolice, în special în ceea ce privește etichetarea valorii energetice. Experți din statele membre au indicat o serie de așteptări, în special în ceea ce privește declarația nutrițională și îndeosebi cu privire la etichetarea obligatorie a valorii energetice.

În trecut, sectoarele economice și-au exprimat opoziția față de un regim obligatoriu de etichetare. În prezent, sectorul recunoaște dreptul consumatorilor de a fi informați cu privire la ceea ce beau. Pe această bază, au apărut din ce în ce mai multe inițiative voluntare care furnizează consumatorilor informații privind ingredientele, valoarea energetică sau declarația nutrițională completă pentru băuturile alcoolice și care țin cont de așteptările consumatorilor pentru mai multe informații cu privire la ceea ce consumă. Inițial, astfel de informații voluntare erau accesibile, în principal, prin intermediul noilor tehnologii de informare și

⁴⁰ Concluziile Consiliului privind o strategie a UE referitoare la reducerea efectelor nocive ale alcoolului (2015), JO C 418, 16.12.2015, p. 6-8.

comunicare. Cu toate acestea, conform informațiilor din cadrul sectorului, acestea pot fi regăsite în prezent din ce în ce mai mult chiar pe etichete.

Având în vedere lipsa unei acțiuni juridice în domeniu, unele state membre au adoptat norme naționale care impun indicarea parțială a ingredientelor pentru anumite băuturi alcoolice. Chiar dacă dispozițiile privind declarația nutrițională sunt pe deplin armonizate, unele state membre notifică, de asemenea, măsuri naționale care vizează declarația nutrițională pentru băuturile alcoolice. Astfel de inițiative naționale contribuie la creșterea riscului de fragmentare a pieții.

Lista ingredientelor și declarația nutrițională reprezintă informații specifice cheie care sprijină consumatorii să facă alegeri mai informate și mai sănătoase. Excepțiile de la mențiunea obligatorie a listei ingredientelor și a declarației nutriționale pentru unele produse alimentare vizează, în principal, produsele care conțin un singur ingredient, al căror nume este suficient pentru a informa consumatorii cu privire la conținutul acestora, cum ar fi sarea, fructele și legumele. Cu toate acestea, în cazul băuturilor alcoolice, nu se poate presupune că toți consumatorii sunt conștienți în mod necesar de ingredientele în general variate utilizate în procesul de producție și de valoarea lor nutrițională.

Pe baza informațiilor examinate, Comisia nu a identificat motive obiective care să justifice absența informațiilor privind ingredientele și a informațiilor nutriționale cu privire la băuturile alcoolice sau existența unui tratament diferențiat pentru unele băuturi alcoolice, cum ar fi cele de tip „alcopop”. Prin urmare, în acest stadiu, Comisia nu consideră că o definiție specifică a băuturilor de tip „alcopop” în scopuri de etichetare este necesară sau are o valoare adăugată clară.

Prezentul raport arată că sectorul este din ce în ce mai pregătit să ofere răspunsuri la așteptările consumatorilor de a fi informați cu privire la ceea ce beau. Acest lucru este demonstrat de expansiunea unor inițiative voluntare concertate sau independente, dezvoltate și puse în aplicare de sector, pentru a informa consumatorii cu privire la lista ingredientelor, valoarea energetică și/sau declarația nutrițională completă, fie pe etichetă sau în afara acesteia. Trebuie notat, în special, că un număr din ce în ce mai mare de băuturi alcoolice prezente pe piața europeană au deja înscrisă declarația nutrițională completă.

Luând în considerare aceste evoluții recente, Comisia consideră că, în primă fază, inițiativele voluntare actuale ar trebui încurajate să se dezvolte în continuare pentru a furniza lista ingredientelor și declarația nutrițională. Prin urmare, Comisia invită industria să răspundă așteptărilor consumatorilor și să prezinte, în decurs de un an de la emiterea prezentului raport, o propunere de autoreglementare care să acopere întregul sector al băuturilor alcoolice. Comisia va evalua propunerea industriei.

În cazul în care Comisia evaluează demersul de autoreglementare propus de industrie ca fiind nesatisfăcător, aceasta va lansa o evaluare a impactului pentru a revizui opțiunile suplimentare disponibile: în conformitate cu principiile unei mai bune legiferări⁴¹, o astfel de evaluare a impactului va lua în considerare atât opțiunile legislative, cât și cele fără caracter legislativ, în special în ceea ce privește informarea privind valoarea energetică a băuturilor alcoolice; o astfel de evaluare ar trebui să analizeze cu atenție impactul diferitelor opțiuni asupra pieții interne, asupra sectoarelor economice vizate, asupra nevoilor consumatorilor și utilizării efective a acestor informații, precum și asupra comerțului internațional.

⁴¹ http://ec.europa.eu/smart-regulation/guidelines/toc_guide_en.htm

